

Қазақстан Республикасының білім және ғылым министрлігі

Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті

«Бекітемін»
Ғылыми кеңес төрағасы,
ҚарМТУ ректоры,
ҚР ҰҒА академигі
Ғазалиев А.М.

«_____» _____ 2014 ж.

МАГИСТРАНТҚА АРНАЛҒАН ПӘН БОЙЫНША ОҚЫТУ
БАҒДАРЛАМАСЫ (SYLLABUS)

Пән КТҮКҮТ 5307 «Көлікпен тасымалдауды ұйымдастырудың қазіргі
уақыттағы технологиялары»

Модуль КОТ 4 Көліктік өнеркәсіптің технологиясы

6M090100 – «Көлікті пайдалану және жүк қозғалысы мен тасымалын
ұйымдастыру» мамандығындағы магистранттар үшін

Жол-көлік факультеті

А.Н. Данияров атындағы өнеркәсіптік көлік кафедрасы

АЛҒЫ СӨЗ

Оқытушының пән бойынша оқыту бағдарламасы әзірленді: т.ғ.к., доц.
Балғабеков Т.К.

«Өнеркәсіптік көлік» кафедрасының жиналысында талқыланды.

Хаттама № _____ күні « ____ » _____ 20__ ж.

Кафедра меңгерушісі _____ « ____ » _____ 20__ ж.
(қолы)

Жол-көлік факультетінің оқу- әдістемелік кеңесімен мақұлданды

Хаттама № _____ күні « ____ » _____ 20__ ж.

Төраға _____ « ____ » _____ 20__ ж.
(қолы)

_____ кафедрасымен келісілген
(кафедра атауы)

Кафедра меңгерушісі _____ « ____ » _____ 20__ ж.

Оқытушы туралы мәліметтер және байланыс ақпарат

Аты-жөні: Балғабеков Төлеу Күнжолұлы
Ғылыми дәрежесі, лауазымы: т.ғ.к., доц.

«Өнеркәсіптік көлік» кафедрасы ҚарМТУ 1-ші корпусында (Б.Бульвары, 56)
орналасқан, 121 ауд., байланыс телефоны 56-75-98 қос. 2051.

Пәннің еңбек сыйымдылығы

Семестр	ECTS кредиттер саны	Кредиттер саны	Сабақтардың түрі			Аудитор- иялық сағаттар	ОМӨЖ сағаттар саны	МӨЖ сағаттар саны	Жалпы сағатта р саны	Бақылау түрі
			Түйіспе сағаттар саны							
			Лекциялар	Практика- лық сабақтар	Зертха- налық сабақтар					
1	2	1	15	-	-	15	15	15	45	Емтихан

Пәннің сипаттамасы

«Тасымалдауды ұйымдастырудың қазіргі заманға сай технологиялары» пәні профилдік пәндердің циклына кіреді және 6M090100 – «Тасымалдауды, қозғалысты ұйымдастыру және көлікті пайдалану» мамандығының магистранттары үшін өнеркәсіптік көлік кафедрасының курсы болып саналады.

Пәннің мақсаттары

Тасымалдау үрдісінің мәселелерін шешу үшін, жүк иелері мен тұрғындардың ұсыныстарын толық және сапалы қанағаттандыру мәселелерін жүйелі шешу үшін көлікте орындалатын жұмыстарды талдай білу, көлік объектілерінің жұмысын жақсарту мақсатына негізделген қорытындылар мен ұсыныс жасау.

Пәннің оқытылу міндеттері

Пәннің оқытылу міндеттері келесідей:

- көлікте пайдалану жұмыстарының қазіргі заманға сай тенденциясын;
- басқарудың автоматты жүйесін қолдануын ескере отырып жеке көлік объектілерінің жұмысын, тасымалдау үрдісін **біліп игеруі керек.**
- тасымалдау жоспарларын құрастыру кезінде тиімді ету мәселелерін ескере отырып жүк ағындарының үздіксіз логистикалық тізбегін ұйымдастыру жүйесін, әр түрлі жұмыс жағдайында және техникалық жарақтандыруларда көлік жүйесі мен объектілерінің өткізу және тасымалдау қабілеттерін анықтаудың теориялық негізін;
- көлікте тасымалдауды басқару үрдісін дамытудың теориясы мен тәжірибесінің негізін;
- үздік техника мен технологияларын қолдану негізінде көліктің пайдалану жұмысын басқарудағы жалпы принциптерін, яғни олардың жұмыс

технологиясына қатысты барлық кешенді тиімдендірудің теориялық негіздерін;

- көлік құралдарының жүрісін басқару жүйесінің негізін, көліктегі сапа менеджменті мен маркетингті , көлік бірліктерін қолданудың пайдалану көрсеткіштерін **білуі керек;**
- стансаларда, телімдерде, теміржол бағыттарында, яғни жалпы көлік жүйесінің тасымадауын басқару бойынша енгізілетін технологиялардың экономикалық тиімділігін анықтауды;
- теміржол көлігіндегі тасымалдау үрдісін ұйымдастырудың прогрессивтік нормалары мен экономикалық көрсеткіштерін есептеу және талдауын **менгеруі керек;**
- техникалық құралдарды тиімді пайдалану есептерін шешу үшін;
- жұмыс көлемін ескере отырып, техникалық жарақтарды тиімді қолдану үшін;
- нарықты жағдайда басқаруды жетілдіру концептуалдық принциптерімен таныстыру үшін;
- көліктегі тасымалдау үрдісін басқаруды жетілдірудің маңызды бағыттары саласында білім алу үшін;
- жұмыс көлемін ескере отырып, техникалық жарақтарды тиімді қолдану үшін;
- тасымалдау үрдісінің мәселелерін шешу үшін, жүк иелері мен тұрғындардың ұсыныстарын толық және сапалы қанағаттандыру мәселелерін жүйелі шешу үшін көлікте орындалатын жұмыстарды талдай білу, көлік объектілерінің жұмысын жақсарту мақсатына негізделген қорытындылар мен ұсыныс жасауды **тәжірибелік түрде менгеру керек.**

Айрықша деректемелер

1. Мен 5203 «Менеджмент»

Тұрақты деректемелер

«Көлікпен тасымалдауды ұйымдастыру қазіргі заманға сай технологиялары» пәнін оқу кезінде алынған білімдер келесі пәндерді «Көлік үрдістерін ғылыми талдаулардың ақпараттық технологиялары», «Дамуды болжау және көліктік жүйелердің бәсекеге қабілеттіліктерін бағалау», «Тасымалдау көлемін болжау және көлікті басқаруды модельдеу негізінде тасымалдау үрдісін ұйымдастыруды жетілдіру»

Пәннің тақырыптық жоспары

Бөлімнің (тақырыптың) атауы	Сабақтардың түрлері бойынша еңбек сыйымдылығы, сағ.			
	Лекциялар	Практ.	ОМӨЖ	МӨЖ
1. Тасымал ұйымдастырудағы заманауи технологиялар мен көлік тасымалымен қамтамасыз ететін ғылыми талдауды жетілдіру бағыты мен қазіргі жағдайы	1	-	1	1
2. Тасымал ұйымдастыруда ғылыми зерттеулерде, транспортты пайдалану мен қозғалысты ұйымдастыру жүйесіндегі қазіргі технологиялар	1	-	1	1

2.1. Көлік процестерін жоспарлаудың ақпараттық технологиялар жүйесінің анализі				
3. Тасымалдар транзиттілігі потенциалын анықтаудың ақпараттық технологиялары	1	-	1	1
3.1 Көліктегі ақпараттық технологиялардың дамуының негізгі үрдістері				
4. Ғылыми зерттеулердегі компьютерлік графика; гипермедиа және мультимедиа жүйелері	1	-	1	1
4.1 Контейнерлермен жүк тасымалдау көлемін арттыру жолындағы ақпараттық технологиялар				
5. Гипермедиа және мультимедиа жүйелері, компьютерлік технологияларды қолдана отырып, тасымал үрдісін ұйымдастырудың ғылыми сараптамасын зерттеу	1	-	1	1
5.1 Көліктік үрдіс параметрлерін анықтаудың графо-аналитическалық әдістемелері				
6. Көліктік объектілерді бірдейлестірудің геоақпараттық жүйелері мен технологиялары (ГИС-технологиясы)	1	-	1	1
6.1 Көлік логистикасының жүк ағымының ақпараттық технологиялары				
7.Талғап-талдап түсіндірудің компьютерлік әдістері мен технологиялары	1	-	1	1
7.1 Тасымал үрдісінің желілік математикалық қалыбы				
8. Магистральді және өнеркәсіптік көлікте қозғалысты басқарудың ақпараттық технологиялары	1	-	1	1
8.1 Электронды құжаттарды ақпараттандыруды дайындаудың ғылыми сараптамасы. Тасымал құжаттарын дайындаудың ақпараттық және компьютерлік жүйесінің дамуы				
9. Көлік үрдістерінің тасымал құжаттарының автоматты жабдықталуының сараптама этаптары	1	-	1	1
10. Автоматтандыруды қабылдау шешімінің ақпараттық жүйелері	1	-	1	1
10.1 Қағазсыз технологиялардың жүктерді тасымалдауды ұйымдастырудың ақпараттық технологиялары				
11. Қағазсыз құжаттар технологияларының халықаралық стандарттары	1	-	1	1
11.1 Электронды көліктік досьенің құрылуы				
12. Электронды жүк қағазының тасымалды басқарудың оперативті автоматтандырылған жүйелері	1	-	1	1
13. Тасымалдауды басқару орталықтарын құру жағдайларына байланысты тасымалдау үрдісін диспетчерлік басқару ақпараттық технологияларын жетілдіру (БДУ).	1	-	1	1
14. Көліктік үрдістерді ақпараттандыру негізгі бағыттары	1	-	1	1

15. Тасымал ұйымдастырудағы заманауи технологиялар мен көлік тасымалымен қамтамасыз ететін ғылыми талдауды жетілдіру жолдары	1	-	1	1
БАРЛЫҒЫ:	15	-	15	15

МӨЖ арналған бақылау жұмыстарының тақырыптары

1. Тасымал ұйымдастырудағы заманауи технологиялар мен көлік тасымалымен қамтамасыз ететін ғылыми талдауды жетілдіру бағыты мен қазіргі жағдайы
2. Тасымал ұйымдастыруда ғылыми зерттеулерде, транспортты пайдалану мен қозғалысты ұйымдастыру жүйесіндегі қазіргі технологиялар
- 3 Көлік процестерін жоспарлаудың ақпараттық технологиялар жүйесінің анализі
4. Тасымалдар транзиттілігі потенциалын анықтаудың ақпараттық технологиялары
5. Көліктегі ақпараттық технологиялардың дамуының негізгі үрдістері
6. Ғылыми зерттеулердегі компьютерлік графика; гипермедиа және мультимедиа жүйелері
7. Контейнерлермен жүк тасымалдау көлемін арттыру жолындағы ақпараттық технологиялар
8. Гипермедиа және мультимедиа жүйелері, компьютерлік технологияларды қолдана отырып, тасымал үрдісін ұйымдастырудың ғылыми сараптамасын зерттеу
- 9 Көліктік үрдіс параметрлерін анықтаудың графо-аналитическалық әдістемелері
10. Көліктік объектілерді бірдейлестірудің геоақпараттық жүйелері мен технологиялары (ГИС-технологиясы)
- 11 Көлік логистикасының жүк ағымының ақпараттық технологиялары
- 12.Талғап-талдап түсіндірудің компьютерлік әдістері мен технологиялары
- 13 Тасымал үрдісінің желілік математикалық қалыбы
14. Магистральді және өнеркәсіптік көлікте қозғалысты басқарудың ақпараттық технологиялары
- 15 Электронды құжаттарды ақпараттандыруды дайындаудың ғылыми сараптамасы. Тасымал құжаттарын дайындаудың ақпараттық және компьютерлік жүйесінің дамуы
16. Көлік үрдістерінің тасымал құжаттарының автоматты жабдықталуының сараптама этаптары
17. Автоматтандыруды қабылдау шешімінің ақпараттық жүйелері
18. Қағазсыз технологиялардың жүктерді тасымалдауды ұйымдастырудың ақпараттық технологиялары
19. Транспорт үдерістің информатизациясының негізгі бағыттары
21. Жылжымалы құрамның (ИПС) автоматты бірдейлестіруінің жүйесі.
- 22 Компьютерлік жазу-сызу ғылыми зерттеу
23. Ғылыми- зерттеу анализы тасымалдың үдерісінің жетілдір- облысында мен

компьютерлік технологиясының қолданысы

24. Транспорт үдерістің параметрінің көрсеткіштері

24. Графо-талдағыш әдістері

25. Жылжымалы құрамның автоматты бірдейлестіруінің жүйесі.

26. Транспорт үдерістің информатизациясының негізгі бағыттары

27. Логистиялық транспорт жүйенің дүниежүзілік нарықта орын алуы

28. Ғылыми- зерттеу анализы тасымалдың үдерісінің жетілдір- облысында мен компьютерлік технологиясының қолданысы

30. Басқарманың ақпараттық технологиясының транспорт үдерістерімен байланысы

Магистранттардың білімін бағалау белгілері

Пән бойынша емтихан бағасы аралық бақылау (60% дейін) және қорытынды аттестаттау (емтихан) (40% дейін) бойынша үлгерімнің ең жоғары көрсеткіштерінің сомасы ретінде анықталады және кестеге сәйкес 100% дейін мәнді құрайды.

Пән бойынша тапсырмаларды орындау және тапсыру кестесі

Бақылау түрі	Тапсырманың мақсаты мен мазмұны	Ұсынылатын әдебиеттер	Орындау ұзақтығы	Бақылау түрі	Тап-сыру мерзімі	Балл дар
Сұрау	Пән материалының меңгерілуін тексеру	[1], [2], [3], [4], лекциялар конспектісі	7 жұма	Ағымдағы	8 апта	20
Сұрау	Пән материалының меңгерілуін тексеру	[4], [5], [6], [7], [8], [9], лекциялар конспектісі	14 жұма	Ағымдағы	15 апта	20
Сұрау	Пән материалының меңгерілуін тексеру	[8], [9], [10], [11], [12], [13], лекциялар конспектісі	2 түйіспе сағаттар	Аралық	7 және 14 апта	20
Емтихан	Пән материалының меңгерілуін тексеру	Негізгі және қосымша әдебиеттердің түгел тізімі	2 түйіспе сағаттар	Қоры- тынды	Сессия кезең- інде	40
Барлығы:						100

Саясат және рәсімдер

«Тасымалдауды ұйымдастырудың қазіргі заманға сай технологиялары»

пәнін оқу кезінде келесі ережелерді сақтауды өтінеміз:

1. Сабаққа кешікпей келуді;
2. Дәлелді себепсіз сабақ босатпауды, ауырған жағдайда анықтама, ал басқа жағдайларда түсініктеме хат ұсынуды;
3. Студенттің міндетіне барлық сабақтарға қатысу кіреді, соны орындауды;
4. Оқу үрдісінің күнтізбелік жоспарына сәйкес бақылаудың барлық түрлерін тапсыруды;
5. Жіберілген практикалық және зертханалық сабақтарды оқытушы белгілеген уақытта қайта тапсыруды;
6. Міндетті түрде аралық бақылауларды тапсыруды;
7. Аралық бақылауларды міндетті түрде өтуді;
8. Оқу үрдісіне белсенді қатысуды;
9. Кафедраның және университеттің дәрістік қорларына зиян келтірмеуді;
10. ЖОО – ның жарғыларын және ішкі тәртіптерін қатаң сақтауды;
11. Курстастармен және оқытушылармен қалтқысыз ашық қарым- қатынаста болу, шыдамды және тілектес болуды;

1 Кобдигов М.А., Мустапаева А.Д. Работа в автоматизированной системе оперативного управления перевозочным процессом. – Алматы: КазАТК, 2006. – 140 с.

2 Тихомиров И.Г. и др. Интенсификация использования подвижного состава и перевозочной мощности железных дорог. – М.: Транспорт, 2007. – 295 с.

3 Петров А.П., Буянов В.А., Угрюмов Г.А. Автоматизация, вычислительная и микропроцессорная техника в эксплуатационной работе железных дорог. – М.: Транспорт, 2008. – 245 с.

4. «Экономика автомобильного транспорта» под редакцией д-ра экон. наук Г.А. Кононовой: Москва, издательство “Академия”, 2006.

5. Аксенов И.Я. «Единая транспортная система»: Учебник для вузов. - М.: Транспорт, 2009.

6. «Экономика отрасли. Автомобильный транспорт» И.С. Туревский: издательство “Форум», 2007.

7. Информационные технологии на железнодорожном транспорте: учеб. для вузов ж.-д. транспорта / Э.К. Лецкий, В.И. Панкратов, В.В. Яковлев [и др.] ; под. ред. Э.К. Лецкого, Э.С. Поддашкина, В.В. Яковлева. - М. : УМК МПС России, 2008.

8. Информационные технологии управления / под редакцией проф. Г.А. Титоренко. - М. Юнити, 2006.

9. Информационные технологии управления : учебное пособие / состав. Ю.М. Черкасов, И.Ю. Арефьев, Н.А. Акатова [и др.]. - М. : ИНФРА-М, 2007.

Қосымша әдібеттер тізімі

1. Кременец Ю.А. и др. Технические средства организации дорожного движения. М.: Транспорт, 2010. – 253 с.

2. Петров А.П., Буянов В.А., Угрюмов Г.А. Автоматизация, вычислительная и микропроцессорная техника в эксплуатационной работе железных дорог. - М.: Транспорт, 2006. – 355 с.

3. АСУЖТ (Комплексная автоматизированная система управления железнодорожным транспортом) /Под ред. Петрова А.П. - М.: Транспорт, 2009. – 566 с.

4. Ратин Г.С., Угрюмов Г.А., Писарев А.П., Рыбаков О.М. Информационная система для управления перевозочным процессом. - М.: Транспорт, 2007. – 156 с.

5. Тулупов Л.П., Жуковский Е. АСУ перевозочным процессом. - М.: Транспорт, 2008г. – 235 с.

6. Устинский А.А., Воробьев А.В. Технические средства сбора и обработки информации на железнодорожном транспорте. - М.: Транспорт, 2011 г. – 235 с.

7. Нуржанова Г.М. – д.т.н., профессор кафедры «Организация движения транспорта» КазАТК